

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עירית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עירית ירושלים

לפני כבוד השופטת מיכל הירשפלד

תובעים בתיק 863-07-22 1. מור גל
2. חגי אפרת
תובעות בתיק 803-07-22 1. נטע שביט
2. מיכל יחיאלי

כולם ע"י ב"כ
עו"ד ריקי שפירא רוזנברג

נגד

נתבעת עירית ירושלים
ע"י ב"כ עו"ד רבקה בנימיני

פסק דין

1 ענייננו בשתי תביעות, של שני זוגות, שהדיון בהן אוחד, לפיצוי ללא הוכחת נזק בהתאם לחוק איסור
2 הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000.

3 תמצית העובדות והמחלוקת

4 1. כזכור, אחת מהשלכותיה הרבות של מגפת הקורונה, היתה הקושי לערוך אירועים, לרבות
5 חתונות.

6 2. נוכח הקושי האמור החליטה עירית ירושלים לצאת במיזם שיהיה בו כדי לסייע לזוגות
7 שביקשו להינשא, לערוך טקס תחת כיפת השמיים, בהתאם למגבלות שחלו באותה עת.

8 3. שתי התביעות הוגשו על ידי שני זוגות, שלטענתם נמנע מהם להשתתף במיזם, שכן זה הוגבל
9 למי שהיה רשום לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל. את התביעה האחת הגיש זוג נשים
10 שביקשו להתחתן ונטען על ידם כי הדבר נמנע מהן בשל נטייתן המינית והשקפתן. את התביעה
11 השנייה הגיש זוג שביקש להתחתן בחתונה רפורמית ולטענתם הדבר נמנע מהם על רקע
12 השקפתם הדתית.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

4. לטענת התובעים בשתי התביעות, התנהלות העיריה בעניינם היתה פסולה, מפלה ובלתי חוקית. נטען, כי הקריטריון שנקבע להשתתפות במיזם, זה של רישום לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל, הוא מפלה. עוד נטען, כי מדובר בקריטריון שהיועץ המשפטי לממשלה קבע לגביו מפורשות שהוא אינו רלבנטי, אינו יכול לבסס שוני רלבנטי בין זוגות המבקשים לערוך טקס חתונה במסגרת המיזם וכי הוא חותר תחת חובת הנתבעת לנהוג בשוויון בהקצאת משאביה. כך, טוענים הנתבעים, נמנע מהם, הלכה למעשה, להשתתף במיזם.
5. לטענת התובעים, הנתבעת פעלה בניגוד להוראות חוק איסור הפליה במוצרים ושירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, תשס"א-2000, והתנהלותה מקימה גם את יסודות עוולת הרשלנות לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] ומבססת גם טענות לחוסר תום לב במשא ומתן לכריתת חוזה. לטענת התובעים, הנתבעת גרמה בהתנהלותה לפגיעה קשה בזכותם לשוויון ולכבוד ולתחושות קשות של עוגמת נפש ביזוי, השפלה, עלבון וצער עמוק. לטענת התובעים ההפליה נגדם ננקטה בכוונת מכוון המחייבת פסיקת פיצויים גבוהים שירתיעו את הנתבעת מהתנהלות דומה בעתיד.
6. לטענת העיריה-הנתבעת דינה של התביעה להידחות שכן ללא קשר לדרישת רישום הנישואין, התובעים לא עמדו בתנאי הסף של המיזם ועל כן הם נעדרו עילת תביעה פרטנית.
7. בהקשר זה נטען, בתמצית, כי המיזם, שמשאביו הניזונים מכספי ציבור היו מוגבלים, נועד לסייע לזוגות שרק בשל הקורונה נמנע מהם להתחתן ושבשלה הם ביטלו או דחו את חתונתם. לטענת העיריה, שני זוגות התובעים לא עמדו במטרתו זו של המיזם ועל כן ממילא לא היה בתנאי הרישום כדי להעלות או להוריד בעניינם וכל מטרתם היתה "לעשות סיבוב" ולהתפרנס מהעמקת השסע החברתי והדתי בירושלים.
8. בכל הקשור לקריטריון הרישום לנישואין, מוסיפה וטוענת העיריה, כי הוא הוכח כהכרחי ומתחייב מאופיו ומהותה של המיזם, כדי לסנן אירועים שאינם אירועי חתונה, אלא ימי הולדת, בר מצווה וכיוצא באלה מסיבות שלא עבורן נועד המיזם.
9. בכל הקשור לפסק הדין שניתן בעתירה המינהלית, טוענת העיריה, כי עמדת היועמ"ש במסגרתו הוצגה באופן כללי ומופשט וכי הוא לא קבע כל קביעה פוזיטיבית ביחס להתנהלות העיריה או ביחס לעניינם של התובעים.
10. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית של 4 התובעים ושל אריאלה רגוז'אן, ראש מנהל תרבות חברה וספורט בעיריית ירושלים. כל המצהירים נחקרו על תצהיריהם והצדדים סיכמו טענותיהם בכתב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

קורות המיזם של העיריה

1

11. בחודש יולי 2020, בעיצומו של משבר הקורונה, על המגבלות שהוטלו במסגרתו בכל הקשור
לפעילות אולמות אירועים, פרסמה עיריית ירושלים את מיזם "מתחתנים בירושלים". המיזם
איפשר עריכת אירוע חתונה (בלבד) באחד מ-10 אתרים יחודיים בעיר (תחת כיפת השמיים),
וכלל גם העמדת אמצעים בסיסיים שונים לקיום האירוע, ללא תשלום מצד המשתתפים.

12. ביום 20.7.20 פרסמה העיריה **בדף הפייסבוק** שלה פוסט ביחס למיזם כדלקמן:

"תגידו קולולוש, לא צריך לבטל חתונה! [אימוגי חתן וכלה]

זוגות ירושלמים שלא יכולים לקיים חתונה בשל המגבלות – אנחנו מזמינים
אתכם להתחתן בלוקיישנים הכי מהממים בעיר: ... לבחירתכם!

החתונות יתקיימו מה-2.8 ועד ערב ראש השנה במתכונת של חתונת בוקר
וחתונת ערב והן מיועדות לעד 20 איש בהתאם להנחיות. המקום, התשתיות,
השירותים, התאורה, החופה וכיסא הכלה – עלינו. השאר – עליכם, ובתנאי
שיבוצע על ידי ספקים ירושלמים.

מתרגשות ברמות של כלה [אימוגי זיקוקין או דומה לו].

להרשמה ולכל המידע [קישור]"

13. ביום 21.7.2020 התפרסמה ב"כל העיר" כתבה שכותרתה: "מהפכת החתונות בעידן
הקורונה: עיריית ירושלים תסייע לזוגות לקיים את האירוע באתרים היחודיים בעיר".
בהמשך נכתב: "היוזמה שתשמח חתן וכלה בירושלים בעידן הקורונה – פרויקט חדש ביוזמת
ראש העיר משה ליאון יסייע לזוגות לקיים את האירוע באופן אינטימי, בהתאם להגבלות,
באחד מהאתרים היחודיים של העיר, ביניהם טיילת ארמון הנציב, גן הפעמון וגן הוורדים".

בגוף הכתבה נכתב:

"מהפכת החתונות בעידן הקורונה בירושלים יוצאת לדרך. עיריית ירושלים
יוצאת ביוזמה חדשה ומיוחדת, ומציעה לזוגות ירושלמים שחתונתם התבטלה
בשל הקורונה, לקיים את האירוע באחד מהאתרים הייחודיים בעיר. הפרויקט
החדש והמיוחד, ביוזמת ראש העיר ירושלים משה ליאון יסייע לזוגות שלא
יכולים לקיים את חתונתם בגלל הגבלות הקורונה'...". הובהר כי האירוע מיועד
לקהל של עד 20 אנשים, שיעמדו בכל הנחיות משרד הבריאות וכי העיריה
תעמיד לרשות הזוגות את המקום הנבחר כולל תשתית חשמל ואנשי תאורה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

1 החתונות יערכו פעמיים ביום, בבוקר ובערב. עוד נכתב כי העיריה תתנה את
2 האירוע בכך שהזוגות ישתמשו בספקים ירושלמים לצרכי קייטרינג, עיצוב,
3 מוסיקה, ריהוט וכד', "וזאת על מנת לספק עבודה נוספת למגזר האירועים בעיר
4 שנפגע קשה במשבר".

5 בסוף הכתבה הופיע קישור "להרשמה לחתונה ירושלמית".

6 14. **באתר הרישום** של הנתבעת (אליו הפנו הכתבה והפוסט דלעיל) נכתב:

7 "בימים אלה של מגבלות בשל התפרצות נגיף הקורונה בישראל, כאשר בשיא
8 הקיץ – שיא עונת החתונות – אולמות האירועים סגורים ולא ניתן לקיים חתונה
9 במתכונת הרגילה, עיריית ירושלים מציעה לזוגות לבוא להתחתן בירושלים
10 הקסומה.

11 מצאנו עבורכם את המיקומים הכי מרגשים להפקת חתונה משפחתית ולחוויה
12 בלתי נשכחת!

13 ירושלים פותחת עבור הזוגות המאושרים את האפשרות לחתונה אינטימית
14 למשפחה המצומצמת ומעניקה לכל זוג את האפשרות להתחתן באחד
15 מהמיקומים הבאים: בכל אחד מהמקומות יהיו תשתיות בסיסיות לקיום
16 החתונה.

17 האירוע יתקיים תוך שמירה על הנחיות משרד הבריאות – כמות מוזמנים,
18 מרחק, הצהרת בריאות, מדידת חום.

19 ההרשמה פתוחה לזוגות ירושלמים (כאשר לפחות אחד מבני הזוג הינו תושב
20 העיר ירושלים).

21 כל זוג יכול להירשם פעם אחת בלבד לקבלת חבילת החתונה."

22 15. **בטופס ההרשמה** שבאתר, נדרשו בני הזוג למלא פרטים אישיים, לאשר כי לפחות אחד מהם
23 תושב ירושלים ולהתחייב כי כל העוסקים שיועסקו באירוע יהיו ספקים ירושלמים. עוד
24 נדרשו הזוגות לבחור את המיקום המועדף עליהם לקיום האירוע מבין אלה שהוצעו ואת
25 התאריך הרצוי, לרבות אפשרות להיכנס לרשימת המתנה אם התאריך לא הופיע כזמין.

26 16. לאחר הרישום הראשוני, נדרשו הזוגות לחתום על **כתב התחייבות**, שכלל בעיקרו התחייבות
27 לעמידה בתנאים כפי שפורסמו לעיל. יצוין, כי במבוא לכתב ההתחייבות, שנקבע שהוא
28 מהווה חלק נפרד ממנו, נכתב בין השאר כדלקמן:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 "והואיל : ולאור המצוקה הקשה שאליה נקלעו זוגות רבים אשר נאלצו לבטל
2 ו/או לדחות את חתונתם עקב המצב שנוצר בשל ההתמודדות עם
3 משבר הקורונה, הזמינה עיריית ירושלים, בשיתוף הרשות לפיתוח
4 ירושלים את הזוגות אשר מעוניינים לערוך חופה וקידושין ומציעה
5 להם את האפשרות לערוך אירוע זה במסגרת פרויקט 'חתונה
6 בירושלים' ... והכל בהתאם לתנאים, להנחיות ולמגבלות שנקבעו
7 במסגרת הפרויקט ואשר ידועים לזוג המבקש להתחתן ובכפוף
8 למגבלות של משרד הבריאות;"
- 9 17. ביום 21.7.2020 בעקבות פרסום **בטוויטר** (כתוארו אז) בו נשאל "אם תושבת גילה תרצה
10 להתחתן בטיילת ארמון הנציב עם בחירת ליבה משכונת הר חומה, הן יוכלו להירשם כרגיל
11 בקישור?", השיבה העיריה: "עיריית ירושלים שמחה לסייע בקיום חתונות של כל מי שנרשמו
12 לנישואין כדין".
- 13 18. **בתשובה לפנייות** שנשלחו אל העיריה, בהן נטען כי ההגבלה שהוטלה על הזכאים להשתתף
14 במיזם מהווה הפליה פסולה השיבה העיריה לפונים, במכתב מיום 29.7.20, כדלקמן
15 (ההדגשות במקור):
- 16 1. מיזם 'מתחתנים בירושלים', הינו מיזם עירוני, בשיתוף הרשות לפיתוח
17 ירושלים בע"מ, ייחודי ויוצא דופן, במסגרתו מאפשרת העיריה להעמיד את
18 משאביה (המוגבלים) לטובת תושבי העיר.
- 19 2. בשל משאבים המצומצמים מחד, והסיכון לבריאות העם ולתושבי העיר
20 מאידך, החלטה העיריה לאפשר בשטחים עירוניים שהוקצו לכך, **אירועי**
21 **נישואים בלבד**, זאת כחלק ממדיניות שנבחרה לקידום צורך קונקרטי.
- 22 3. מטעם זה, אירועים אחרים ומגוונים (כגון ימי-הולדת, בר-מצוות, בריתות,
23 מסיבות, נשפי סיום וכד') לא נכללים במיזם. גם אירועים זוגיים אחרים, כמו
24 'חידוש נדרים', 'חתונת כסף', 'חתונת זהב' או ארוחות ערב זוגיות, לא כלולים
25 במיזם בשל המשאבים המצומצמים העומדים לרשות המיזם ובהתאם
26 למדיניות העירונית שנקבעה.
- 27 4. בשל מגבלת המשאבים ובשל החשש לבריאות הציבור בעקבות מגיפת
28 הקורונה, נדרשת העיריה לוודא כי השימוש במשאביה לטובת המיזם, נעשה
29 בהתאם למטרותיו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 5. נפנה למשל למסיבה המונית שהתקיימה לפי הפרסומים ב"גן יבנה" **במסווה**
2 של **חתונה**, אירוע שגרם להדבקה המונית בנגיף הקורונה.
- 3 6. העירייה נדרשת אפוא לוודא בשל אופיו של המיזם, כי מדובר באירועי
4 נישואים בלבד, הן בשל הצורך לוודא כי המשאב המצומצם צופנה ליעדו והן
5 בשל הצורך לוודא, כי לא מתקיימים אירועים שאינם נישואים בתקופה
6 מורכבת זו, בה מצויה האנושות.
- 7 העתק כתב ההתחייבות שהחתומים עליו יוכלו להשתתף במיזם, מצ"ב
8 לנוחותכם.
- 9 7. מובן מאליו, כי המיזם מופנה לכל תושב ירושלים העומד להינשא על פי דין
10 בישראל.
- 11 8. נתכבד אפוא לעמוד לרשותכם בכל שאלה, השלמה או הבהרה נוספת ככל
12 שתידרשנה."
- 13 19. אל המכתב צורף **כתב התחייבות מתוקן**, עליו נדרשו לחתום המבקשים להשתתף באירוע.
14 ה"הואיל" השני שבמבוא תוקן כדלקמן (ההשמטה שבוצעה סומנה בקו חוצה והתוספת בקו
15 תחתון):
- 16 "והואיל: ולאור המצוקה הקשה שאליה נקלעו זוגות רבים אשר נאלצו לבטל
17 ו/או לדחות את חתונתם עקב המצב שנוצר בשל ההתמודדות עם
18 משבר הקורונה, הזמינה עיריית ירושלים, בשיתוף הרשות לפיתוח
19 ירושלים את הזוגות אשר מעוניינים לערוך חופה וקידושין טכס
20 נישואין על-פי דיני מדינת ישראל, ומציעה להם את האפשרות
21 לערוך אירוע זה במסגרת פרויקט 'חתונה בירושלים' ... והכל
22 בהתאם לתנאים, להנחיות ולמגבלות שנקבעו במסגרת הפרויקט
23 ואשר ידועים לזוג המבקש להתחתן ובכפוף למגבלות של משרד
24 הבריאות;"
- 25 20. בנוסף הוספה פסקה (פסקה 2) בנספח א' שעניינו **"תנאי ההשתתפות"**, תחת הכותרת
26 "התחייבות הזוג המבקש להינשא" כדלקמן:
- 27 "יש לצרף אסמכתא על רישום לנישואין על-פי חוקי מדינת ישראל או לחלופין
28 הזוג מצהיר בחתימתם על מסמך זה כי הוא נרשם לנישואין על פי חוקי מדינת
29 ישראל".

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

21. כפי שיפורט להלן, אחד הזוגות הגיש עתירה מינהלית נגד תנאי הסף האמור. יצוין כבר עתה, כי לאחר מתן פסק הדין בעתירה החליטה העיריה, ביום 21.8.20, על סגירת המיזם.
22. בהתאם לנתונים שמסרה העיריה, בסך הכל היתה ההרשמה למיזם פתוחה מיום 20.7.20 ועד ליום 21.8.20 (כחודש ימים), כאשר תחילתו ביום 2.8.20 וסיומו ביום 17.9.20, אז הסתיימו האירועים לזוגות שהשלימו את רישומם קודם לביטול/סגירת המיזם. עוד הבהירה העיריה כי למיזם נרשמו כ-508 נרשמים, שלא כולם עמדו בתנאי של גיוסם של ספקים ירושלמים או בתנאי של מטרת המיזם (היינו ביקשו לקיים אירועים שאינם נישואין אלא בר מצוות למשל). בסופו של יום, 22 זוגות קיימו את חתונתם באמצעות המיזם.

9 העתירה המינהלית שהוגשה נגד תנאי הסף

23. ביום 2.8.20 הגישו התובעים בת.א. 863-07-23 עתירה מינהלית לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (עת"מ 3230-08-20), בה עתרו, בתמצית, לקבוע כי תנאי הסף שקבעה העיריה-המשיבה להשתתפות במיזם, התנאי של רישום לנישואים בארץ הוא בטל, להורות למשיבה לחדול לאלתר מהפליית זוגות שנישאים מחוץ לרבנות ולאפשר לכל הזוגות תושבי ירושלים המעוניינים בכך לקחת חלק במיזם, ללא קשר לשאלת אופי הטקס וללא כל אפליה מטעמי השתייכות דתית, השקפה או נטיה מינית.
24. עמדת העיריה בעתירה, כפי שצוטטה אחר כך בפסק הדין שניתן בה, היתה שהתנאי שהעיריה הציגה כדי להבטיח שהאירוע הוא בגדר אירוע של בני זוג הנישאים כדן, ולא מסוג אחר, הוא שבני הזוג יצהירו על כך שנישואיהם בעלי תוקף רשמי במדינת ישראל. עוד טענה העיריה כי היא לא הגבילה את המיזם למי שנישא נישואין אורתודוקסיים בלבד.
25. העתירה נשלחה על ידי בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה, שהחליט להתייצב לדיון ונוכח מגבלות הזמן פרט לפרוטוקול בעל פה את עמדתו (שגם היא צוטטה בפסק הדין), לפיה, בתמצית:

- 23 "התנאי לרישום הנישואים אינו רלוונטי ואינו יכול לבסס שוני רלבנטי בין
24 הזוגות לערוך טקס חתונה במסגרת המיזם. באפשרות העיריה להציע חלופות
25 אחרות כדי לוודא את כנות האירוע וכוונותיו של הזוג... מבחינתנו יש הבדל
26 בין הגדרה של אירוע חתונה לצורך הקצאת משאבים... לבין נפקות המשפטית
27 של הטקס, שהיא מבחינתנו שאלה שהיא חיצונית לעריכת הטקס. משעה
28 שהחליטה העיריה להקצות משאבים לטובת המיזם עליה לעשות זאת באופן
29 שיויוני. על ההלכה הפסוקה שמי שהחליטה רשות להעניק תמיכה או הטבה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- עליה לתת אותה בהתאם לעקרונות השוויון, ואין היא יכולה לשלול אותה
כחלק מקבוצת השוויון על בסיס טעמים זרים שאינם מבססים שוני רלוונטי,
וביתר שאת שמדובר במתן הטבה שמקורו כספי ציבור... אני רוצה להזכיר
שהנפקות משפטית של רישום הנישואין היא חיצונית לקיום הטקס, אפילו
ושטקסי נישואים שנעשים שלא במסגרת הדין האישי הדתי, הם טקסים שאין
המדינה מכירה בהם לעניין הסטטוס אלא הם קיבלו תוקף בדיעבד. לא מדובר
בשיקול רלוונטי לעניין הקצאת משאבים ציבוריים, בעיקר כאשר ההקצאה לא
נעשית לשירותי דת. הטקס לחוד, ונפקותו המשפטית לחוד. אני מפנה לעע"מ
5875/10 שבמסגרתו עמדה השאלה האם מותר למועצה דתית להבחין בין גיור
ממלכתי לבין גיור פרטי לעניין הגישה למקוואות ציבוריים. טענו המשיבים כי
הדין אינו מכיר בטבילה לצורך גיור שלא אורתודוקסי במקוואות ציבוריים ועל
כן אין חובה על המועצה הדתית לספק שירותי טבילה לצורך גיור במערך גיור
פרטי. בפסק דין זה דחה כב' השופט רובינשטיין את טענת המדינה להבחנה
רלוונטית וקבע, שכלל, המעשה הדתי לחוד ונפקותו המשפטית לחוד.
כשהקימה המדינה מקוואות והעמידה אותם לצורכי הציבור, גם לצורך גיור,
אין היא יכולה לנהוג במדיניות של אפליה. קל וחומר שמדובר בהקצאת
משאבים שאינה בהקשר של מתן לשירותי דת. טקס חתונה פרטי בין בני זוג
שלא יוכר כנישואים לצורך רישום במרשם האוכלוסין, הוא מהווה אינדיקציה
לרצון הצדדים למסד את הקשר ביניהם. כך גם אם אין לטקס כשלעצמו נפקות
משפטית, יש חשיבות ערכית משפחתית ואישית לזוג. עצם המיזם בעניינו,
משמעותו הקצאה לאור משבר הקורונה של מקום חומרי כדי לקיים את הטקס
(עמוד 2 משורה 15 – עמוד 3 שורה 15).
26. נוכח דברים אלה, נכתב בפסק הדין שניתן בעתירה על ידי השופט א' רון, ביום 17.8.20, כי
עמדת העירייה אינה מתיישבת בקנה אחד עם עמדת היועמ"ש וכי על פני הדברים החלטת
העירייה התקבלה מבלי שעמדה זו נמצאה בפניה, כפי שהיה ראוי שיהיה.
27. עוד נקבע (בסעיף 6 לפסק הדין), כי "מכל מקום, יש אחיזה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה,
שמגמת הפסיקה חותרת להבחנה בין שאלת התוקף החוקי והרישומי של פעילויות שונות,
לבין השאלה האם משליך המישור הראשון על שאלת הקצאת משאבים... בתמצית הדברים,
מגמת הפסיקה היא, כי גם ביחס לפעילויות לסוגיהן (ולענייננו, על הפרק אירוע שנועד
למיסוד מערכת יחסים זוגית), שלגביהן יש שאלה של ממש לגבי תוקפן המשפטי של פעילויות
אלה, הרי מקום שבו על הפרק השאלה האם להקצות משאבים לפעילויות אלה, נדרשת
הבחנה בין תוקפן המשפטי של פעילויות אלה לבין סוגיית הקצאת המשאבים. ואך למען

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 הבהירות אוסיף, שלא נחלקו הצדדים בדיון על כך, שמתן אפשרות להינשא בשטחים
- 2 ציבוריים, נכון לראותה כסוג של הקצאת משאבים".
- 3 28. בסיכום פסק הדין נקבע, כי לא ברור לחלוטין כיצד התקבלה החלטת העיריה, שברור
- 4 שהתקבלה ללא שעמדה בפניה עמדת היועמ"ש. בנסיבות אלה, נקבע כי " אין כל מנוס בפניי,
- 5 אלא להורות על החזרת הנושא למשיבה שתשקול בטיבו ובמהותו של המיזם בשנית.
- 6 ההחלטה היא בסמכות המשיבה, ותתקבל ההחלטה על ידה ובמוסדותיה, כשבמסגרת
- 7 שיקוליה יילקח בחשבון גם האמור לעיל".
- 8 29. נקבע כי החלטה חדשה תתקבל על ידי העיריה בתוך 7 ימים, ואם מטעם כלשהו לא יעלה
- 9 הדבר בידה, לא תתאפשר הרשמה נוספת למיזם לאחר מועד זה. עוד נקבע כי זוגות
- 10 שנישואיהם אושרו כבר או יאושרו בתוך 7 הימים הקרובים, אירועיהם יתקיימו בכל מקרה.
- 11 30. כאמור לעיל, העיריה הבהירה שלאחר שלמדה את פסק הדין שבעתירה, החליטה ביום
- 12 21.8.20 על סגירת המיזם.
- 13 **תביעת התובעות בת.א. 803-07-22**
- 14 31. התובעות, הגרות יחד ומגדלות 4 ילדים, התארסו בחודש מאי 2020 והודיעו על נישואיהן
- 15 למשפחותיהן וחבריהן, הן אף פנו וקיבלו הסכמה ממי שביקשו לערוך עבורן את הטקס.
- 16 התובעות, או מי מהן ראו פרסום של המיזם והחליטו להירשם אליו. עבור התובעת 2 היוותה
- 17 האפשרות להינשא בטיילת ארמון הנציב גם משום הגשמת חלום נעורים.
- 18 32. לאחר שהתובעות נרשמו למיזם, הן התבקשו, ביום 27.7.20 לחתום על כתב התחייבות בנוסח
- 19 שצורף והן עשו כן למחרת היום. בכתב ההתחייבות האמור צוין שהמיזם מיועד לזוגות
- 20 שמעוניינים לערוך חופה וקידושין אולם לא הופיע תנאי של רישום לנישואין בישראל.
- 21 33. ביום 29.7.20 יצרה מפיקה מטעם האירוע קשר עם התובעות כדי לשוחח על פרטי האירוע,
- 22 אולם ניסיונות חוזרים ונשנים שלהן לחזור אליה לא צלחו.
- 23 34. ביום 2.8.20 קיבלו התובעות מייל מהנתבעת בו צוין כי זו האחרונה עדכנה את מסמכי
- 24 הרישום. המסמכים המעודכנים צורפו למייל והתובעות התבקשו לחתום ולשלוח אותם.
- 25 למייל צורף כתב ההתחייבות המעודכן לפיו מיועד המיזם לזוגות שמעוניינים לערוך טקס
- 26 נישואין על פי דיני מדינת ישראל. עוד נדרשו התובעות לצרף אסמכתא על רישום לנישואין
- 27 על פי חוקי מדינת ישראל או לחלופין להצהיר כי בחתימה על המסמך כי הן נרשמו לנישואין
- 28 על פי חוקי מדינת ישראל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

35. נוכח תנאי זה, שלטענת התובעות הן לא יכלו לעמוד בו, שכן הן אינן יכולות להרשם לנישואין בישראל, הן לא שלחו את הטפסים בחזרה לנתבעת. לטענתן, תנאי זה הפלה אותן כזוג חד מיני ומנע מהן להשתתף במיזם אך בשל נטייתן המינית. בנסיבות אלה נגרמה להן עוגמת נפש והשפלה.
36. ביום 23.8.20, במענה לפניית הנתבעת, הבהירו התובעות כי בכוונתן להינשא במועד ששריינו כשנרשמו בתחילה (26.8.20). הנתבעת ביקשה שישלחו אליה את מסמכי הרישום בנוסחם המתוקן. מאחר שלמיטב ידיעת התובעות, באותו מועד הדרך היחידה שלהן להירשם לנישואין בישראל היתה באמצעות נסיעה לחו"ל וזאת לא ניתן היה לעשות עקב מגופת הקורונה, מחקו התובעות את המילים "יש לצרף אסמכתא על רישום לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל". את המשך המשפט בדבר הצהרה כי הזוג נרשם לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל, הותירו התובעות למעט המילה "נרשם" במקומה כתבו כי "יירשם ברגע שנוכל לטוס לחו"ל". התובעת 2 אף הבהירה, כי עקב מגיפת הקורונה נאסר עליה אותה עת, כעובדת חיונית (רופאה), לטוס לחו"ל.
37. התובעות דוחות את טענת הנתבעת לפיה הן יכלו באותה עת להינשא בנישואי יוטה בזום וכך לעמוד בתנאי המיזם, שכן לטענתן רק בשנת 2020 נפתחה בפני זוגות בישראל האפשרות להינשא בדרך זו ופסיקת בית המשפט העליון המכירה בנישואין בזום כתקפים לצורך רישום נישואין ניתנה רק ביום 7.3.23.
38. לאחר ששלחו לנתבעת את כתב ההתחייבות המתוקן כשהוא חתום על ידן, ביום 25.8.20, השיב להן נציג הנתבעת כי עליהן לוודא שיש בידיהן מסמך המעיד על כך שיתאפשר להן להירשם כנשואות בהתאם לחוק בישראל, לרבות תעודה ציבורית ותעודת חוץ, ולחתום על כתב ההתחייבות בהתבסס על כך. אלא שבידי התובעות לא היה מסמך כאמור. חלף זאת, הן שלחו, בחוזר, לנתבעת מסמך בו ציינו כי נבצר מהן לצאת מהארץ כדי להינשא בשל הקורונה והן התחייבו לקיים טקס נישואין בחו"ל במדינה המאפשרת זאת, לצורך רישומן כנשואות בהמשך בישראל.
39. התובעות נענו ע"י אריאלה רג'ואן, כי אישור הרישום לחתונה הותנה בחתימה על כתב התחייבות, כפי שנשלח ומשזה לא נחתם לא ניתן לאשר את הבקשה. עוד הבהירה הנתבעת כי לא ניתן לבצע רישום מחודש למיזם שכן ההרשמה אליו נסגרה.
40. לטענת התובעות, בשל תנאי שאין בו צורך ושהיועץ המשפט לממשלה קבע כי הוא תנאי מפלה, נמנע מהן להשתתף במיזם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

41. בתשובה לפניית ב"כ התובעות, הבהירה הנתבעת כי על משתתפי המיזם היה להצהיר כי נרשמו לנישואין כדין בישראל או כי בידם מסמך המאפשר או יאפשר רישום כאמור. הנתבעת לא התכוונה שכל המבקש להירשם למיזם יצהיר כי בכוונתו להשיג מסמך כזה בעתיד, לרבות בדרך של נסיעה עתידית לחו"ל, בכל זמן נתון.

5 תביעת התובעים בת.א. 863-07-22

42. ביום 8.6.2019 החליטו התובעים להינשא בטקס חתונה רפורמי, נוכח השתייכות התובע 3 לקהילה הרפורמית ורצון בני הזוג להינשא בטקס המשקף את השקפת עולמם וצו מצפונם. התובעים ביקשו להימנע מלהינשא בחו"ל (גם לא ב"נישואי יוטה") ולהירשם בהמשך כנשואים בישראל, שכן הם ביקשו להימנע מלהיות כפופים להלכה האורתודוקסית ולבית הדין הרבני, בהיותם שייכים לקהילה הרפורמית. מסיבה זו החליטו התובעים להינשא בישראל בלבד בטקס נישואים פרטי ולא להירשם כנשואים בישראל.

43. מועד חתונת התובעים נקבע ליום 16.7.2020 בחוות "דרך ארץ" בסמוך למושב מחסיה, אולם נוכח מגיפת הקורונה ומגבלותיה, הם נאלצו לדחות את מועד החתונה, שבועיים לפני המועד המתוכנן.

44. בנסיבות אלה המיזם, עליו למדו דרך הפייסבוק, היווה עבורם האפשרות היחידה להינשא על פי השקפתם, בעתיד הנראה לעין לאור מגבלות הקורונה. לפיכך, נרשמו התובעים למיזם באמצעות אתר המיזם ביום 31.7.20. אלא שאז התגלה להם, כך נטען, כי המיזם הוא מיזם מפלה שכן זוגות שאינם נישאים דרך הרבנות ופנו להשתתף במיזם נענו כי "עיריית ירושלים שמחה לסייע לקיום חתונות של כל מי שנרשמו לנישואין כדין".

45. התובעים עתרו ביחד עם התנועה הרפורמית ואחרים נגד הנתבעת (עת"מ 3230-08-20 אפרת נ' עיריית ירושלים). בעתירה התבקש בית המשפט לקבוע כי תנאי הסף של רישום לנישואים בארץ בטל וכי יש לאפשר לכל הזוגות תושבי ירושלים להשתתף במיזם, ללא אפליה.

46. ביום 3.8.20 התבקשו התובעים למלא את כתב ההתחייבות על מנת לשריין את מועד החתונה, אולם מאחר שהם לא עמדו בדרישה הקבועה בסעיף 2 לנספח א' לכתב ההתחייבות, לפיו נדרשו בני הזוג להירשם לנישואין על פי חוקי המדינה, הם לא יכלו לחתום על כתב ההתחייבות. יחד עם זאת המשיכו התובעים לעמוד בקשר עם רכזת המיזם לתיאום מועד החתונה במקרה שהעתירה תתקבל. במסגרת זו השתנה מועד החתונה מספר פעמים בהתאם לשינוי המגבלות הקשורות בהתפשטות המגיפה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 בתשובה לעתירתם ציינה הנתבעת כי התנאי שהציבה לפיו היה על התובעים להצהיר
- 2 שנישואיהם נרשמו או יאפשרו רישום כדון, כאשר הנתבעת לא תבדוק את מהימנות
- 3 ההצהרה, וזאת כדי להבטיח שהטקס האמור הוא טקס חתונה. הנתבעת ציינה כי על הזוג
- 4 לוודא בעצמו שבידיו מסמך המעיד על כך שיתאפשר לו להירשם כנשוי בהתאם לחוק
- 5 בישראל, לרבות תעודה ציבורית או תעודת חוץ, ועל בסיס זה לחתום על כתב ההתחייבות.
- 6 כפי שפורט לעיל, היועץ המשפטי לממשלה התייצב בהליך והקריא עמדתו לפרוטוקול ובפסק
- 7 הדין נשלחה הנתבעת לקבל החלטה חדשה, שאחרת לא תתאפשר הרשמה נוספת למיזם.
- 8 הנתבעת לא קיבלה החלטה חדשה, לא ביטלה את התנאי ובפועל החליטה על סיום המיזם
- 9 ביום 20.8.20, כחודש לפני המועד המקורי שבו אמור היה להסתיים.
- 10 העדה מטעם הנתבעת, אריאלה רג'ואן העידה כי היא אינה מכירה מקרים של זוגות ידועים
- 11 בציבור או זוגות רפורמיים או אחרים שביקשו להינשא בטקס פרטי מטעמים עקרוניים ולא
- 12 יכלו להירשם למיזם. היא גם העידה שלטענתה התנאי של רישום נישואין לא סינן אף זוג
- 13 אלא רק נועד להבהיר לציבור שהמיזם מיועד לחתונות ולא לטקסים אחרים כמו בר מצווה
- 14 או ימי הולדת. לטענת התובעים עדות זו אינה עולה בקנה אחד עם עמדת היועמ"ש בעתירה
- 15 המינהלית, לפיה התנאי המחייב רישום לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל הוא תנאי מפלה
- 16 כלפי זוגות שאינם יכולים להירשם כאמור ואינו רלבנטי למיזם.
- 17 בסופו של דבר נישאו התובעים ביום 15.9.20 בקיבוץ בו מתגוררים הוריה של הנתבעת 4,
- 18 בחתונה מצומצמת בהתאם למגבלות הקורונה שחלו אותה עת.

טענות התובעים

- 19
- 20 51. התובעים דוחים את טענת העירייה לפיה על מנת להשתתף במיזם די היה בהצהרה כי יתאפשר
- 21 להם להירשם כנשואים לפי חוקי מדינת ישראל, לרבות באמצעות תעודה ציבורית או תעודת
- 22 חוץ וכי די היה בהצהרה כי יתאפשר לזוג להשיג תעודה כאמור. לטענתם מדובר בטענה
- 23 משוללת יסוד בהינתן דרישתה החד משמעית של הנתבעת לחתימה על כתב התחייבות לפיו
- 24 הזוג מצהיר בחתימתו עליו כי הוא נרשם לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל וכי עליו לוודא
- 25 כי בידו מסמך המעיד על כך שיתאפשר לו להירשם כנשוי בהתאם לחוק בישראל (לרבות
- 26 תעודה ציבורית ותעודת חוץ). בטיעונה זה, טוענים התובעים, מנסה העירייה לטשטש את
- 27 העובדה הפשוטה שהשתתפות במיזם הותנתה ברישום לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

52. התובעים דוחים גם את טענת הנתבעת לפיה היא היתה מסתפקת בהצהרה כאמור מבלי לבדוק את מהימנותה ומבלי לחקור בדבר מסמכי הרישום, שכן לא עלה בדעתם לחתום על התחייבות שאינה אמת.
53. התובעים דוחים גם את טענת הנתבעת לפיה הם לא קנו למעשה כרטיס כניסה למיזם בכך שתיקנו את כתב ההתחייבות ולמעשה פסלו עצמם מהשתתפות (ביחס לתובעות 1-2) או זנחו את הבקשה (ביחס לתובעים 3-4). מדובר, לטענת התובעים, בטיעון חסר תוס לב, שכן ברור כי לא משנה כיצד נהגו התובעים הם נפסלו מלהשתתף במיזם. מכל מקום, הנתבעת מתעלמת מכך שזכות התביעה היתה עומדת לתובעים גם אם לא היו פונים בבקשה להירשם ונדחים שכן די בעצם הכללת תנאי מפלה להשתתפות כדי להפלות זוגות שנמנע מהם מראש מלהשתתף בו בשל כך. לא נדרש מאבק באפליה על מנת לזכות בפיצוי. קל וחומר במקרה של התובעים 3-4 שנרשמו למיזם במועד והתברר להם לאחר מכן שלא יוכלו להשתתף בו.
54. לטענת התובעים דרישת הרישום לנישואין הינה תנאי מפלה שאינו הכרחי או יעיל. לא ברור כיצד אמור היה התנאי להבטיח את המטרה שציינה הנתבעת, גם בעדויות מטעמה, לפיה התנאי נועד לסנן אירועים כגון בר מצווה או ימי הולדת. הנתבעת לא נתנה כל הסבר מדוע לא התנתה את הרישום בתנאי שהיה רלבנטי למטרתה זו, היינו כדי לוודא שמדובר בחתונה ולא באירוע אחר.
55. חלף זאת בחרה הנתבעת בתנאי לא רלבנטי ומפלה והעדיפה להקדים בחודש ימים את מועד סיום המיזם ובלבד שלא יושמט התנאי המפלה, שהדיר הלכה למעשה את התובעים מהשתתפות במיזם. בכך יש כדי להעיד על המניע האמיתי שעמד מאחורי הוספת התנאי המפלה ומאחורי הדבקות בו.
56. התובעים דוחים גם את טענת הנתבעת לפיה פסק הדין שניתן בעתירה נעדר התייחסות ממשית להתנהלות העיריה במיזם. בכך, טוענים התובעים, מתעלמת הנתבעת מחלק הארי של פסק הדין ומהאמירות הנכוחות הכלולות בו אודות התנהלותה הפסולה, דברים המדברים בעד עצמם.
57. לטענת התובעים, הנתבעת פעלה בניגוד לעיקרון השוויון המעוגן בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, האוסר על הנתבעת להפלות בין זוגות שיכולים להירשם לנישואין על פי דין בישראל וכאלה שלא. ככל רשות מינהלית על הנתבעת מוטלת החובה לפעול בשוויון ובתוך כך להקצות את משאביה לתושבי העיר על פי עקרון השוויון, חובה שהופרה על ידיה ברגל גסה, על ידי הצבת תנאי סף של רישום לנישואין שאינו רלבנטי ואינו יכול לבסס שוני רלבנטי בין זוגות שביקשו לערוך טקס חתונה במסגרת המיזם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

58. לטענת התובעים, התנהלותה המפלה של העיריה עולה כדי הפרה גסה של הוראות החוק
1 לאיסור הפליה, האוסר, בין השאר, על הפליה מחמת נטייה מינית, דת קבוצה דתית או
2 השקפה. בהקשר זה טוענים התובעים, מתקיימת החזקה הקבועה בסעיף 2(6) לחוק, שלא
3 הופרכה על ידי הנתבעת, לפיה התובעים לא יכלו לקיים טקס חתונה במסגרת המיזם רק בשל
4 נטיה מינית או השקפה דתית. עוד מוסיפים התובעים וטוענים, כי בכך שהנתבעת התנתה
5 השתתפות במיזם ברישום לנישואין בישראל, היא הפלתה את התובעים על רקע נטיה מינית
6 או השקפה דתית גם באספקת המוצר (חבילת החתונה).
7
59. בהינתן שהנתבעת קבעה תנאי שלא ממין הענין, רואים את התנהלות כהפליה מכח סעיף
8 3(ג1) לחוק. כאמור, הדרישה של רישום לנישואין אינה בגדר שונות רלבנטית. הנתבעת יכולה
9 היתה להשיג את מטרתה גם באמצעות תנאי שאינו מפלה.
10
60. בנוסף, טוענים התובעים, הנתבעת פעלה בחוסר תום לב בהתאם לסעיפים 12 ו-39 לחוק
11 החוזים. הנתבעת הציגה את המיזם ופרסמה אותו לציבור באופן שיצר מצג שווא לפיו כלל
12 הזוגות תושבי העיר המבקשים להינשא יוכלו לקחת חלק במיזם באופן שוויוני ללא קשר
13 לשאלת אופי הטקס וללא הפליה מטעמי השתייכות דתית, השקפה או נטיה מינית. על סמך
14 מצג זה נרשמו התובעות 1-2 למיזם וחתמו על מסמכי הרישום בנוסחם המקורי טרם שונו.
15 משנודע לה כי מדובר בזוג חד מיני, שינתה הנתבעת בהתאם את כתב ההתחייבות באופן
16 המדיר זוגות שאינם יכולים או אינם מעוניינים להירשם לנישואין בישראל מלקחת חלק
17 במיזם, תוך הפלייתם. לאחר שקיבלה את עמדת היועמ"ש אף העדיפה הנתבעת להפסיק את
18 המיזם ובלבד שלא תאפשר לזוגות שאינם נישאים ברבנות לקחת חלק במיזם.
19
61. שינוי תנאי ההתקשרות לאחר שפורסם המיזם ואף החלה ההרשמה אליו יש בה משום חוסר
20 תום לב במשא ומתן לקראת כריתת חוזה ומתן הטבה רק לזוגות הנישאים על ידי הרבנות,
21 תוך הפליית זוגות אחרים, הינו קיום חיוב הנובע מחוזה בחוסר תום לב.
22
62. בנוסף, טוענים התובעים, התנהלות הנתבעת במקרה זה לוקה בחוסר סבירות ומבססת את
23 גם את עוולת הרשלנות, שכן כמי שמעניקה שירות לכלל ציבור תושבי העיר חבה הנתבעת
24 בחובת זהירות לפעול בשוויון ולא להפלות. חובה זו הופרה ועל הנתבעת היה לצפות כי הפרה
25 זו תגרום פגיעה עמוקה וקשה לתובעים, עלבון, עוגמת נפש והשפלה עמוקה.
26
63. בכל הקשור לפיצוי הנתבעת, טוענים התובעים, כי בפסיקה נע הפיצוי הנפסק, ללא הוכחת
27 נזק על סכומים שבין 20,000 ל-50,000 ₪ (ס' 64 לסיכומיהם). במקרה זה, טוענים התובעים,
28 יש לפסוק לטובתם את מלוא הפיצוי הנתבע, שכן התנהלות הנתבעת בוצעה בכוונת מכוון.
29 פניות אל הנתבעת להסרת התנאי המפלה לא הועילו וכך לא הועיל גם פסק הדין בעתירה
30

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

1 המינהלית, שעל פיו בחרה הנתבעת במפורש לסגור את המיזם והעדיפה אפשרות זו על פני
2 הסרת התנאי המפלה. ההפליה בוצעה על ידי גוף ציבורי, ויש להתייחס לעובדה זו במשנה
3 חומרה ולשקף חומרה זו בפיצוי שיקבע. עוד מדגישים התובעים כי תחושת חוסר השוויון,
4 כפי שנקבע גם בפסיקה, היא מהקשה שבתחושות.

טענות העירייה הנתבעת

5
6 64. טענתה המרכזית של הנתבעת היא כי התובעים, הטוענים להפליה, לא הוכיחו שעמדו בתנאי
7 הסף שנקבעו למיזם וכי הם זכאים להשתתף בו. לטענת הנתבעת, התובעים הם נעדרי עילה
8 פרטנית עובדתית ואין לשמוע מהם טענות להפליה כללית הנסמכת על עצם דרישת הרישום
9 לנישואין.

10 65. העירייה טוענת, כי בשים לב למשאבי המיזם המצומצמים, האפשרות להתחתן באמצעות
11 הוגבלה לזוגות ירושלמים, מכל גזע, דת ונטייה מינית, שקודם לקורונה ופרסומו של המיזם
12 תכננו באופן מעשי וממשי להתחתן, אך בשל הקורונה ובשלה בלבד נמנעה מהם היכולת
13 הטכנית לעשות כן והם נאלצו לבטל את החתונה. בהקשר זה מפנה העירייה לפרסום המיזם
14 שכלל את האמירה "לא צריך לבטל חתונה" ולכתב ההתחייבות. העירייה מדגישה, כי מטרתה
15 לא היתה להעניק הטבה בלתי נחוצה לכל המעוניין לערוך חופה וקידושין שכן המיזם לא
16 הזמין ולא עודד זוגות לראות בו כהזדמנות להתחתן באמצעותו.

17 66. לטענת העירייה (ס' 30 לסיכומיה), "ברי כי 'ביטול חתונה' מחייב קיומן של נסיבות חיצוניות
18 המלמדות שנקטו פעולות ממשיות, ברורות ומחייבות לקיום החתונה הזאת, בשונה
19 מדיבורים, ציפיה או הבעת רצון כללי לעתיד".

20 67. כדי שהמשאבים הציבוריים המוגבלים שהוקצו למיזם לא ינוצלו לאירועים הנחזים להיות
21 חתונות, חודד בכתב ההתחייבות למיזם כי הוא מוגבל לחתונה בלבד תוך הצבת דרישת
22 הרישום לנישואין. לטענת העירייה, בעקבות הצבת תנאי הרישום וחידודו באמצעות תיקון
23 כתב ההתחייבות, לא הוגשו בקשות בחריגה מהמיזם והיא הנותנת שהדרישה היתה רלבנטית
24 ונגעה ללב תכלית המיזם. לטענת העירייה קריטריון הרישום לנישואין הוכח כהכרחי
25 וכמתחייב מאופיו ומהותו של המיזם.

26 68. על מנת שמשאבי המיזם יופנו ליעדם בלבד, נוכח הגבלתם לחתונות בלבד, נדרשו תנאי סף
27 לגיטימיים ורלבנטיים. בין היתר הוצבה דרישה הנוגעת לרישום הנישואין במנותק מאספקט
28 דתי כלשהו, כאשר פעולת הרישום מתבססת על הנכונות העובדתית של הפרטים המוצגים
29 מבלי לחקור בתוקפם. העירייה הסתפקה בתעודה ציבורית לרבות תעודת חוץ כאשר פרקטית

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 ניתן היה להירשם לנישואין כתיירים במדינות רבות. לטענת העיריה, המצב המשפטי הברור
2 של סמכו היא פעלה, לא היתה מניעה פרקטית להירשם לנישואין בישראל.
- 3 69. עוד טוענת העיריה, כי במסגרת המיזם היא לא בחנה ולא התיימרה לבחון את תוקפם
4 המשפטי-מהותי של הנישואין, אלא שבוצע רישום חוקי, כתנאי רלבנטי ביותר לקביעת היעד
5 הציבורי במיזם שצומצם והוקצה לנישואין בלבד. העיריה מעולם לא התנתה את ההשתתפות
6 במיזם בעריכת טקס נישואין על פי דיני המדינה אלא שהרישום בוצע או שזכאים לבצעו לפי
7 החוק במדינה. העיריה הדגישה, כי דרישת הרישום לנישואין התבקשה כאינדיקציה לפעולה
8 מעשית, במנותק מתוקפה המשפטי ובהתבסס על הדין הנהוג מזה 60 שנה. למרות שלפעולת
9 הרישום יש חשיבות מעשית, הרישום אינו מעיד על התוקף המשפטי של הנישואין בישראל.
- 10 70. עוד הודגש, כי הנרשמים שפנו לעיריה ובכללם התובעים הופנו לכך שניתן להסתפק בחתימה
11 על ההצהרה בלבד וכן על תעודת חוץ אף אם לא צורפה.
- 12 71. לטענת העיריה פסק הדין שניתן בעתירה הוא כללי ונעדר התייחסות ממשית להתנהלות
13 העיריה מבלי שנקבעו מסמרות או קביעות עובדתיות במערכת הנסיבות הקונקרטיות
14 שאפיינו את המיזם, ללא הכרעה במחלוקות וללא קבלת העתירה. לטענת העיריה, עמדת
15 היועמ"ש הוצגה בהליך באופן כללי ומופשט ומבלי שעמדה בפניו תשתית עובדתית רלבנטית.
16 ממילא לא ניתן לקבל את הטענה שהאמור בפסק הדין בעתירה מהווה התייחסות ברורה
17 ומעשית לנסיבותיו הקונקרטיות של המיזם. לאחר שניתן, העריכה העיריה כי מטרת המיזם
18 מוצתה ואין בו עוד צורך ולפיכך הוא הופסק.
- 19 72. העיריה מדגישה כי אין עניינו ביחס שונה עלפי שווים ואף לא בהבחנה כלשהי בין שווים.
20 בהעדר עמידה בתנאי הסף הלגיטימיים והרלבנטיים למיזם אין ולא יכולה להתקיים הפליה
21 קונקרטית, היכולה להתקיים רק לגבי זוגות שאלמלא התנאי המפלה לכאורה היו זכאים
22 להשתתף במיזם.
- 23 73. לטענת העיריה, לו היו התובעים מעוניינים להשתתף במיזם בהינתן שמלכתחילה היו עומדים
24 בתנאי הסף שלו היו יכולים וצריכים למלא ולחתום על טפסי ההרשמה כמות שהם, שכן
25 לתפישתם, נישואיהם הם בעלי מעמד מספיק לביסוס רישומם בישראל כפי שנדרש במיזם.
26 בכל מקרה לא היו התובעים רשאים לשנות נוסח או להימנע מלחתום על מסמכי המיזם
27 ודווקא בכך פגעו בעיקרון השוויון כלפי אחרים.
- 28 74. בפועל נסיבותיהם של התובעים לא דמו לאלו שתכננו ופעלו להינשא טרם הקורונה וחלומם
29 נגוז, ללא קשר לנטייתם המינית, אמונתם או כל היבט אישי אחר ובכך הגשימה דרישת

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 הרישום את מטרותיה ואף הוכחה כיעילה ונכונה כלפי כלל תושבי העיר ובמיוחד כלפי אלה
2 שהמיזם התכוון לתת להם סיוע אמיתי ומידי.
- 3 75. בגדר נימוק נוסף (שכן לטענתה לא מתקיימת הפליה) טוענת העירייה ליישום החרג שבסעיף
4 3(ד)(1) לחוק, כאשר לגרסתה התועלת הממשית שהיתה גלומה בדרישת הרישום לצורך
5 השתתפות במיזם עלתה על הטענות והנזקים התיאורטיים שהתובעים טענו בכלליות ומבלי
6 להוכיח וחרף אי עמידתם בתנאי הסף למיזם.
- 7 76. בכל הקשור לתובעות 1-2, לטענת העירייה הן העידו שקודם לפרסום המיזם לא נקטו פעולות
8 מעשיות לקיום חתונה וממילא לא הקורונה היא שמנעה מהן לעשות כן. מכאן שהתובעות 1-
9 2 לא עמדו בדרישות המיזם לענין הרישום לנישואין ולא בגלל מגבלות הקורונה.
- 10 77. בכל הקשור לתובעים 3-4, הרי שגם בעניינם הקורונה לא מנעה לערוך חתונה והמיזם לא היה
11 עבורם האפשרות היחידה להינשא ועל פי עדותם היו בפניהם מגוון אלטרנטיבות.
- 12 78. לטענת העירייה, היא לא מנעה מהתובעים להשתתף במיזם ועל כן לא נגרמה כל הפליה.
13 הטענה להפליה נסמכת על פרשנות מוטעה שיצקו התובעים לעצם דרישת הרישום, אלא
14 שבהעדר עמידה בתנאי הסף למיזם אין יסוד לטענת ההפליה הקונקרטית. העירייה טוענת כי
15 מצאה העדר עקביות ומהימנות בטענות התובעים בכל הקשור לתשתית העובדתית שעל
16 סמכה הם ביקשו להסיק קיומה של הפליה. כאמור, ללא קשר לעיתוי דרישת הרישום
17 מלכתחילה היו התובעים מנועים מלהשתתף במיזם. התובעים גם לא הציגו את קבוצת
18 השוויון הרלבנטית שהכלולים בה ראויים ליחס שווה.
- 19 79. עוד טוענת העירייה כי היא לא פעלה ברשלנות ולא פעלה בניגוד לעקרון השוויון ובכל מקרה
20 היא פעלה מתוך אמונה סבירה ובתום לב בקיומה של הרשאה חוקית ועל כן קמה לה
21 החסינות הקבועה בסעיף 5 לפקודת הנזיקין, החלה כלפי פעולות שבוצעו לפי הוראת חיקוק
22 או הרשאה חוקית.
- 23 80. לטענת העירייה, התובעים פעלו במודע בחוסר תום לב ובדרך שאינה מקובלת, בניסיון לנצל
24 את המיזם שלא בהתאם למטרותיו, על חשבון הקופה הציבורית. במסגרת זו נמצאו גם
25 סתירות בעדויותיהם, המשליכות על מהימנותם. בהקשר זה נטען כי ביחס לתובעות 1-2 לא
26 היתה אמורה להתקיים חתונה ועל כן ממילא לא התבטלה ומסיבה זו הן לא עמדו בתנאי
27 הסף. בכל הקשור לתובעים 3-4 נטען כי עדותם לפיה המיזם היה בגדר האפשרות היחידה
28 שלהם להינשא אינה עולה בקנה אחד עם עדותם לפיה החזיקו כל העת באלטרנטיבות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 81. בכל הקשור לפיצוי הנתבע טוענת העירייה כי התובעים לא הוכיחו פגיעה או נזק קונקרטיים
- 2 ויש גם ליחס להם אשם תורם שכן היה עליהם לדעת בזמן הרישום שהם אינם עומדים באמור
- 3 בכתב ההתחייבות ואינם זכאים להשתתף מיזם.

4 דין והכרעה

- 5 82. לאחר שעיינתי במלוא טענות הצדדים בכתבי הטענות, על נספחיהם, שמעתי את המצהירים
- 6 ועיינתי בסיכומי הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין התביעה להתקבל, ואפרט.
- 7 83. אין מחלוקת שהעירייה הגתה ופרסמה מיזם מבורך, שנועד לסייע לזוגות ירושלמיים שביקשו
- 8 להינשא לעשות כן, במגבלות הקורונה. אם לא די בכך, המיזם טמן בחובו גם סיוע לבעלי
- 9 עסקים בירושלים, שהנישאים נדרשו להשתמש בשירותיהם. במקביל העמידה העירייה,
- 10 ממשאביה, תנאים בסיסיים כאלה ואחרים לטובת הנישאים ואף אפשרה לערוך את טקס
- 11 הנישואין, תחת כיפת השמיים, במקומות נחשקים בעיר.
- 12 84. אין מחלוקת, שהעירייה היתה רשאית להגביל את המיזם לטקסי נישואין בלבד, היינו להימנע
- 13 מלאפשר לציבור להשתמש במיזם לצורך אירועים אחרים כגון ימי הולדת, בר מצווה ושאר
- 14 מסיבות. זאת במיוחד נוכח השימוש במשאביה המוגבלים של העירייה שהם ממילא גם כספי
- 15 הציבור.
- 16 85. אלא שכאן בחרה העירייה, במודע או שלא במודע, להציב למשתתפי המיזם תנאי, שלא היה
- 17 אלא פתח לשדה מוקשים. לטעמי, לא היה כל צורך להיכנס לשדה מוקשים זה על מנת להשיג
- 18 את המטרות הלגיטימיות של המיזם וניתן היה להשיגם גם בדרכים אחרות, פחות שנויות
- 19 במחלוקת ציבורית, אם בכלל.
- 20 86. זאת ועוד, לאחר שהתברר לעירייה כי אכן עניינו בשדה מוקשים, היא בחרה לצעוד בו בעיניים
- 21 פקוחות ולא להרפות ממנו, וזאת גם לאחר שבית המשפט לעניינים מנהליים שלח אותה
- 22 לקבל החלטה חדשה, בהינתן עמדת היועמ"ש. בשלב זה בחרה העירייה, חלף שינוי התנאי,
- 23 לבטל כליל את המיזם.
- 24 87. לטעמי, עניינו בדוגמא מובהקת לביטוי סוף מעשה במחשבה תחילה. גם אם העירייה לא
- 25 התכוונה לפתוח את אותו פתח לשדה מוקשים היה עליה לדעת מלכתחילה שזה הוא הסיכון
- 26 אותו היא לוקחת בהציבה תנאי שהוא לכל הפחות שנוי במחלוקת ומעורר קושיות וקשיים.
- 27 88. כפי שפורט לעיל בהרחבה (בפרק בדבר קורות המיזם), התנאי מושא תביעה זו נולד למעשה
- 28 רק לאחר שהעירייה נשאלה ביחס לנישואי שתי נשים. בתשובה השיבה העירייה כי היא

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 "שמחה לסייע בקיום חתונות של כל מי שנרשמו לנישואין כדין". תנאי זה לא היה קיים
- 2 במסמכים המקוריים של המיזם.
- 3 89. בהמשך תוקן בהתאם גם כתב ההתחייבות עליו התבקשו המשתתפים לחתום, כאשר במקום
- 4 "חופה וקידושין" נרשם "טכס נישואין על-פי דיני מדינת ישראל". בנוסף, הוספה פסקה
- 5 בנספח "תנאי ההשתתפות", תחת הכותרת "התחייבות הזוג המבקש להינשא", לפיו נדרש
- 6 הזוג "לצרף אסמכתא על רישום לנישואין על-פי חוקי מדינת ישראל". לחלופין נדרש הזוג
- 7 להצהיר בחתימתו "כי הוא נרשם לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל".
- 8 90. כאן, כאמור, נכנסה העיריה לאותו שדה מוקשים שעניינו בשאלה מה הם נישואין אשר ניתן
- 9 לרשום על פי חוקי מדינת ישראל.
- 10 91. "אנו חיפשנו פרמטר פשוט, קל, זמין ונוח, להשתמש בו כדי לסנן בקשות לאירועים שאינן
- 11 נישואים", טענה העיריה (ס' 65 לתצהיר רג'ואן), אולם גם על פני הדברים ברור למדי שהדבר
- 12 אינו כך ודומה שגם העיריה ידעה או לכל פחות היה עליה לדעת שאותו פרמטר "פשוט קל
- 13 זמין ונח", רחוק מלהיות כזה.
- 14 92. רמז לכך ניתן אולי למצוא בדברים שנאמרו על ידי העיריה במקום אחר (שם, ס' 14), ביחס
- 15 לתשתית עליו נסמך אותו פרמטר שנבחר, לפיהם, "המושג 'נישואים', כדי שלא יהיה אמורפי
- 16 ופלואידי, הסתמך על המונח כפי שהוא נקבע ומיושם על ידי הרשות הרלבנטית (משרד
- 17 הפנים), שכנציג הממשלה של נבחרי הציבור, קובעת גם את העקרונות הדמוקרטיים
- 18 והחברתיים של אספקלריית החיים, החברה, התרבות ומונחי היסוד החברתיים".
- 19 93. עוד הדגישה העיריה (שם, ס' 19), כי "העקרון לא הוצמד לתוקף הנישואין, אלא לכך שמדובר
- 20 בטקס נישואין שמוכר כטקס נישואין, ללא הבדל של גזע, מין, נטיה מינית, דת או כיוצ"ב".
- 21 בהמשך (שם, ס' 22) הבהירה העיריה כי "... התפקיד היחיד למעשה של דרישת הרישום היא
- 22 למנוע 'זליגה' של אירועים שאינם טקסי נישואים, לשימוש במשאב הציבורי המוגבל
- 23 שהוחלט להעמידו אך ורק לטובת בני זוג שתכננו להינשא אך נאלצו לבטל או לדחות את
- 24 נישואיהם בשל מגיפת הקורונה".
- 25 94. אלא שטענת העיריה כי במסגרת המיזם היא לא בחנה את תוקפם המשפטי-מהותי של
- 26 הנישואין, אלא שבוצע להם רישום חוקי, וכי העיריה מעולם לא התנתה את ההשתתפות
- 27 במיזם בעריכת טקס נישואין על פי דיני המדינה, אינו עולה בקנה אחד עם המבוא לכתב
- 28 ההתחייבות המתוקן. לפי כתב ההתחייבות המתוקן, שהעיריה טוענת שהוא חלק בלתי נפרד

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 מכתב ההתחייבות, נכתב כי המיזם מיועד ל"זוגות אשר מעוניינים לערוך טקס נישואין על פי
2 דיני מדינת ישראל". במילים אחרות, העיריה מפנה לאופי הטקס עצמו ולא רק לעצם רישומו.
- 3 95. בהתאם לטענות העיריה, נועד התנאי לוודא כי הקצאת המשאבים הציבורית שיועדה למיזם
4 תשמש אך ורק טקסי נישואין ולא אירועים אחרים כגון ימי הולדת, בר מצווה, נשפי סיום,
5 חידוש נדרים וכיוצא באלה דוגמאות שהובאו על ידי העיריה עצמה. העיריה עצמה אף נתנה
6 דוגמא לקיומה של "מסיבה המונית שהתקיימה לפי הפרסומים ב"גן יבנה" **במסווה של**
7 **חתונה**, אירוע שגרם להדבקה המונית בנגיף הקורונה" (מתוך מכתב של העיריה שצוטט
8 במלואו לעיל, ההדגשות – במקור).
- 9 96. אכן, יש טעם בנסיגה של העיריה לוודא כי אותם משאבי ציבור שהיא הקצתה למיזם ישמשו
10 רק טקסי נישואין ולא לאירועים אחרים, אולם מכאן ועד לקביעה כי משאביה ישמשו רק
11 לטקסי נישואין שעורכים זוגות שנרשמו לנישואין על פי דיני מדינת ישראל עוד הדרך רחוקה.
- 12 97. תנאי כזה בוודאי מדיר זוגות שאינם מעוניינים להירשם לנישואין על פי חוקי מדינת ישראל,
13 זוגות שאינם יכולים להירשם לנישואין לפי חוקי מדינת ישראל ולמעשה הוא מדיר גם זוגות
14 שקיים מכשול משמעותי או קושי מעשי פרקטי ברישום כזה, במיוחד בתקופת הקורונה, גם
15 אם בסופו של דבר אפשר יהיה לרשום אותם (בעתיד). כך או אחרת, הדרה כאמור היא
16 הפליה, כהגדרתה בסעיף 3 לחוק (בין מטעמי נטויה מינית ובין מטעמי השקפה, בכל הקשור
17 לתובעים דגן, בהתאמה).
- 18 98. כפי שנקבע גם בפסק הדין בעתירה המינהלית מדובר בתנאי שאינו רלבנטי ואינו יכול לבסס
19 שוני רלבנטי בין זוגות שונים שביקשו להינשא במסגרת המיזם. כפי שנקבע בפסק הדין, כמו
20 גם בעמדת היועמ"ש שהוגשה במסגרת העתירה, עניינו אינו בתוקפם המשפטי של הנישואין
21 הנערכים במסגרת המיזם כי אם בשאלת השיוויון בהקצאת המשאבים הציבוריים בין
22 המשתתפים בו.
- 23 99. כך במדויק נקבע בעמדת היועמ"ש שהוגשה במסגרת העתירה המינהלית. כפי שצוטט
24 בהרחבה לעיל, עמדת היועמ"ש היתה כי "התנאי לרישום הנישואים אינו רלוונטי ואינו יכול
25 לבסס שוני רלבנטי בין הזוגות לערוך טקס חתונה במסגרת המיזם...", וכי "משעה שהחליטה
26 העיריה להקצות משאבים לטובת המיזם עליה לעשות זאת באופן שיוויוני". כפי שהובהר,
27 בצדק, בעמדת היועמ"ש "הנפקות משפטית של רישום הנישואין היא חיצונית לקיום
28 הטקס... לא מדובר בשיקול רלוונטי לעניין הקצאת משאבים ציבוריים, בעיקר כאשר
29 ההקצאה לא נעשית לשירותי דת". עוד הובהר בעמדת היועמ"ש, כי "טקס חתונה פרטי בין
30 בני זוג שלא יוכר כנישואים לצורך רישום במרשם האוכלוסין, הוא מהווה אינדיקציה לרצון

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 הצדדים למסד את הקשר ביניהם. כך גם אם אין לטקס כשלעצמו נפקות משפטית, יש
2 חשיבות ערכית משפחתית ואישית לזוג. עצם המיזם בעניינו, משמעותו הקצאה לאור משבר
3 הקורונה של מקום חומרי כדי לקיים את הטקס".
- 4 100. עמדת היועמ"ש, אכן נאמרה בעל פי ולא הוגשה בכתב, אולם אין בכך כדי להעלות או להוריד.
5 עמדה זו, כפי שנקבע גם בפסק הדין שניתן בעתירה, אינה מתיישבת בקנה אחד עם עמדת
6 העירייה ולבית המשפט לא היה ברור כלל אם עמדה בפניה. זאת ועוד, בסעיף 6 לפסק הדין
7 קבע בית המשפט כי יש אחיזה בפסיקה לעמדת היועמ"ש באבחנה שנערכה על ידו בין שאלת
8 התוקף המשפטי של פעולה לבין סוגית הקצאת המשאבים.
- 9 101. סיכומם של דברים היה שבית המשפט הורה להחזיר את הנושא להכרעה בעירייה, עליה הוטל
10 לשקול גם את אמור לעיל, שכן לא היה ברור לבית המשפט כיצד התקבלה עמדתה בענין
11 מלכתחילה. יותר מכך, נקבע כי על העירייה לבטל את המיזם אם לא תקבל החלטה חדשה
12 בענין, כפי שאכן קרה בסופו של דבר.
- 13 102. אכן, פסק הדין בעתירה לא התייחס פרטנית לתובעים בענינו, אולם קשה לומר שלא נקבעו
14 בו קביעות כאלה ואחרות ביחס לתוקפו של התנאי שנקבע, שהרי אם היתה מתקבלת עמדת
15 העירייה בענינו לא היתה הסוגיה מוחזרת לשקילה מחודשת, נוכח עמדת היועמ"ש, בצידה
16 של הוראה לבטל אם המיזם אם לא תעשה שקילה זו. מכאן שעמדת העירייה לפיה התנהלותה
17 לא קיבלה התייחסות ממשית בפסק הדין (ס' 50 לתצהיר), אינה מדויקת.
- 18 103. זאת ועוד, כפי שהובהר גם במסגרת עמדת היועמ"ש בעתירה, לא היה כל הכרח בהצבת תנאי
19 כאמור על מנת לוודא כי משאבי המיזם משמשים ליעודם. אפשר היה להבטיח קיומם של
20 טקסי נישואין גם מבלי להתלות את הדבר ברישום על פי חוקי מדינת ישראל.
- 21 104. תנאי הרישום לנישואין אינו התנאי המובהק שיש בו כדי להבחין בין נישואין למסיבת יום
22 הולדת. לטענת העירייה עצמה, 200 מתוך 508 הבקשות שהוגשו להשתתפות במיזם עסקו
23 באירועים שאינם חתונה ועל כן בלי קשר תנאי הרישום, ידעה העירייה לסנן בקשות אלה.
24 הטענה כי ללא תנאי הרישום היה בוודאי מספר הנרשמים גבוה יותר בהעדר יכולת לפקח על
25 מיהות האירוע (ס' 40-41 לתצהיר), היא טענה ספקולטיבית שגם טומנת בחובה הטלת דופי
26 מראש בציבור הפונים, שמא יהיו מבניהם פונים שיבקשו להתחזות למתחתנים (כדוגמת
27 אותו אירוע בודד אותו מזכירה הנתבעת שארע בגן יבנה), כאשר הוכח בפועל שכמעט מחצית
28 מהפונים לא חשבו על כך כלל, וממילא העירייה סיננה אותם, כאמור.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

105. לטענת העירייה היא "לא בדקה אם מי שחתם על כתב ההתחייבות אכן מחזיק מסמך וכן לא את נפקותו המשפטית, אם על פניו לא עולה חשש מובנה לרמייה בגוף ההצהרה" (ס' 34 לתצהיר). "לא היתה דרך לבדוק את כתב ההתחייבות" הבהירה העדה מטעם העירייה (עמ' 50, ש' 13). מעבר לכך שהמונח "חשש מובנה לרמייה בגוף ההצהרה" אינו מובן, הרי שעמדת העירייה לפיה היא היתה מסתפקת בהצהרה או חתימה של המבקשים להשתתף במיזם וזאת מבלי שהיא בודקת את תוכנה ואמיתותה, אינה מקובלת עלי. האמת ניתנת להאמר, שעמדה זו אינה מובנת כלל ועיקר. לא מצופה ממשותפי המיזם להתחייב או להצהיר דברים שאינם אמת, בלא קשר לשאלה האם אמיתות הצהרתם או התחייבותם תיבדק. מבלי לגרוע מכך, יש לציין כי המשתתפים גם לא ידעו שמדיניות העירייה היא שלא לבדוק את העובדות כאמור.
106. כפי שצוין לעיל, בכל הקשור לתובעים דנן, טוענת העירייה כי הם לא עמדו בתנאי הסף להשתתפות במיזם ללא כל קשר לתנאי הרישום ועל כן הם נעדרו עילה פרטנית.
107. לעמדת העירייה, מסמכי המיזם קיפלו בתוכם, למעשה, תנאי נוסף שעל המשתתפים הוטל לעמוד בו. לטענת העירייה, המיזם נועד רק לזוגות שתכננו להינשא דווקא בתקופת הקורונה ועקב מגבלות הקורונה נאלצו לדחות או לבטל את התוכנית שקבעו. העירייה מדגישה, כי המיזם לא נועד לזוגות שהיו מעוניינים באופן כללי להינשא בזמן כלשהו בעתיד וביקשו לנצל את קיומו של המיזם על מנת לערוך אירוע ללא עלות על חשבון הקופה הציבורית. "אין ולא היה במטרת המיזם כדי להעניק הטבה בלתי נחוצה לכל אותם זוגות שכלל לא התכוונו ולא נערכו לקיום אירוע נישואין בתקופה זו" (ס' 26 לתצהיר העירייה).
108. לטענת העירייה (ס' 30 לסיכומיה), "ברי כי 'ביטול חתונה' מחייב קיומן של נסיבות חיצוניות המלמדות שננקטו פעולות ממשיות, ברורות ומחייבות לקיום החתונה הזאת, בשונה מדיבורים, ציפיה או הבעת רצון כללי לעתיד". גם בס' 4 לתשובת העירייה במכתבה מיום 14.2.22, טענה העירייה, כי המיזם נועד "להגשים את המטרה המסוימת של מתן סיוע לזוגות שתכננו הינשא אך מגבלות משבר נגיף הקורונה מנעו זאת מהם, ובמיוחד אלו שתכננו ונערכו מראש להינשא בדיוק בתקופה זו...".
109. העירייה נאחזת במילים "לא צריך לבטל חתונה" שבדף הפייסבוק שלה ובמיוחד בכתוב מבוא לכתב ההתחייבות לפיו "לאור המצוקה הקשה שאליה נקלעו זוגות רבים אשר נאלצו לבטל /או לדחות את חתונתם עקב המצב שנוצר בשל התמודדות עם משבר הקורונה..." (ההדגשה – לא במקור).
110. לטענת העירייה מדובר היה בתנאי מקדמי, או תנאי סף שהיווה את כל מהותו של המיזם וממילא היה על המשתתפים לעמוד בו. העירייה מדגישה, כי המיזם נועד רק לזוגות שתכננו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

- 1 בפועל לקיים אירוע אולם זה נדחה למעשה בשל מגבלות הקורונה. אלא שאין מחלוקת כי
2 תנאי זה לא הופיע כתנאי מפורש במסמכי המיזם או פרסומיו וממילא לא נדרשו המבקשים
3 להשתתף בו להצהיר או לצרף מסמך כלשהו בענין, כגון הזמנה לאירוע שבוטל או מסמכים
4 אחרים הקשורים באירוע כזה. יותר מכך, גם במבוא לכתב ההתחייבות נכתב במפורש כי
5 הוא עוסק בזוגות שנאלצו לבטל אירוע או שנאלצו לדחות את חתונתם. במילים אחרות, גם
6 במסמכי המיזם אין דרישה לקיומו של אירוע שבוטל ודי בכך שמגבלות הקורונה גרמו לדחיה
7 בתכנית להתחתן. במילים אחרות, לא ניתן לקרוא את תוך המיזם תנאי, שלא נרשם בו
8 במפורש וגם לא עולה מהכתוב בו לפיו הוא יועד אך ורק לזוגות שכבר קבעו ארוע שבוטל או
9 שהיו בשלב סופי של תכנון החתונה על פי מסמכי המיזם די היה בזוג שתכנן להתחתן אולם
10 תכנון זה לא יצא לפועל או לא הבשיל סופית לקביעת מועד, וזאת עקב מגפת הקורונה.
111. בכל הקשור לתובעות 1-2, אלה הצהירו (ס' 3) כי בחודש מאי קיבלו החלטה להתחתן וכי
12 בתחילת יוני (5.6) אף קנו טבעת אירוסין וסיפרו לבני המשפחה ולחברים הקרובים על כוונתן
13 להתחתן. הם אף הבהירו שהחלו לחשוב על מקומות אפשריים ואף פנו למכרה שהסכימה
14 לערוך עבורן את טקס הנישואין. בסמוך לאחר מכן ראו את פרסום מיזם העיריה (שם, ס' 4).
15 גם בעדותן העידו התובעות כי עקב הקורונה "לא הצלחנו להגיע לתכנונים עד הסוף, אבל כבר
16 הודענו וסיפרנו ושלחנו תמונות שאנחנו מאורסות" והפרסום של מיזם העיריה הבהיר להן
17 שהדבר ניתן לביצוע על אף המגבלות (עמ' 15, ש' 34 ואילך ועמ' 30, ש' 15 ואילך).
112. בכל הקשור לנתבעות 1-2, הרי שבנסיבות שתוארו אין מדובר, לטעמי, בהענקת הטבה בלתי
18 נחוצה לזוג שלא הכלל לא התכוון ולא נערך לקיים ארוע נישואין בתקופה זו. קשה לומר שהן
19 ביקשו רק "לנצל" את קיומו של המיזם לצורך עריכת החתונה.
20
113. התובעים 3-4, העידו על אירוע שהתבטל. אולם הם לא רצו כלל להיות רשומים כנשואים
21 בישראל (עמ' 4, ש' 37). עצם העובדה שהיו אפשרויות אחרות שעמדו על הפרק מבחינתם
22 אינה מעלה ואינה מורידה ואינה יכולה לשלול מהם את ההשתתפות במיזם. גם העדר קיום
23 אפשרויות אחרות לקיום אירוע חתונה לא נקבע כתנאי להשתתפות וקשה לומר גם שהוא
24 נובע ממטרתו, שכן דומה שבפני כל זוג עמדה אפשרות כזו או אחרת לקיים אירוע באוויר
25 הפתוח במגבלות הקורונה.
26
114. סיכומם של דברים בענין זה, בכל הקשור לנתבעות 1-2 לא הוכח בפני כי הן היו יכולות לעמוד
27 בתנאי הרישום, או לכל הפחות כי היו יכולות לעשות כן בנסיבות ולוח הזמנים שהיה מאפשר
28 להן להשתתף במיזם. כמפורט לעיל, לא ניתן לטעמי לטעון כי מדובר בזוג שלא היה בדעתו
29 להינשא באותה עת והוא ביקש לעשות כן רק נוכח קיומו של המיזם בניסיון "לנצל" אותו.
30 בכל הקשור לנתבעים 3-4, הרי שאלה כלל לא היו מעוניינים להירשם לנישואין ובפועל אכן
31

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

1 נדחה אירוע הנישואין שלהם בשל המגיפה. במילים אחרות, שני זוגות התובעים היו זכאים
2 להשתתף במיזם אולם הם הודרו ממנו, בשל תנאי מפלה.

הפיצוי

4 115. התובעים עותרים לפסוק לכל אחד מהם פיצוי מקסימלי ללא הוכחת נזק, העומד כיום, לאחר
5 שערור, על סך של כ-70,000 ₪.

6 116. בקביעת סכום הפיצוי המגיע לתובעים יש לבחון הן נסיבות הקשורות בצד המפלה, הן נסיבות
7 הקשורות בקורבן ההפליה.

8 117. בהקשר הצד המפלה יש לקחת בחשבון, בין השאר, את העובדה שהעירייה בחרה במודע
9 להציב את התנאי לאחר שנשאלה על ידי זוג חד מיני אודות אפשרות ההשתתפות במיזם
10 ובחרה לדבוק בו ובסופו של דבר גם לא לתקן את אותו אלא העדיפה לסיים את המיזם. יש
11 לקחת בחשבון גם את העובדה שלא הוברר בפני האם קיבלה העירייה יעוץ משפטי לפני
12 שקבעה את התנאי ואת העובדה שבית המשפט שדן בעתירה המנהלית אף הביע פליאה על
13 כך שעמדת היועמ"ש לא ניצבה בפני העירייה מלכתחילה וכל זאת בענין הנושא רגישות
14 ציבורית. עוד יש לקחת בחשבון את העובדה שהמיזם התבסס על משאבי ציבור, לרבות
15 משאבי התובעים עצמם, ונגרמה הפליה פסולה בהקצאתם.

16 118. בכל הקשור לתובעים, יש לבחון בראש ובראשונה את טיב הפגיעה בהם ועוצמתה. בהקשר
17 זה מקובלת עלי עדותם של התובעים בדבר עוגמת הנפש וההשפלה שחשו. כמו כן יש לקחת
18 בחשבון שבסופו של דבר נמנע מהתובעים להינשא במסגרת המיזם, כאשר אין מחלוקת על
19 כך שנישואין הם אירוע משמעותי וחשוב.

20 119. לאחר ששקלתי את השיקולים כאמור, הגעתי למסקנה כי יש לפסוק לכל אחד מהתובעים
21 פיצוי בסך של 40,000 ₪.

סיכומם של דברים

22 120. דין שתי התביעות, שהדיון בהן אוחד, כאמור, להתקבל.

23 121. הנתבעת תשלם לתובעים פיצוי בסך של 40,000 ₪ לכל אחד (160,000 ₪ בסך הכל).

24 122. כמו כן תישא הנתבעת בהוצאות התביעה (אגרת בית המשפט ששולמה על ידי כל זוג
25 בתביעתו), וכן שכ"ט עו"ד בסך כולל של 15,000 ₪ בכל תביעה. בקביעת סכום ההוצאות
26

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 863-07-22 גל ואח' נ' עיריית ירושלים
ת"א 803-07-22 שביט ואח' נ' עיריית ירושלים

1 הבאתי בחשבון, בין השאר, את סכום התביעה, היקף הראיות שהוגשו ומספר הדיונים
2 שהתקיימו.

3

4

5 ניתן היום, י"ב אב תשפ"ה, 06 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.

6

מיכל הירשפלד, שופטת

מיכל הירשפלד, שופטת